

4e aanvulling op Het Gemerts Woordenboek

Op 5 september 2018 ontving ik van Martien van den Boom wederom een aanvulling op het in 2017 verschenen Gemerts Woordenboek.¹ Hij was bij het opschonen van mappen en ordners weer enkele briefjes met dialectwoorden tegengekomen. Deze geef ik hier alsnog. Ik heb ze in dezelfde vorm gegoten als de lemmata in het Gemerts Woordenboek. In de gevallen waarbij het niet om een volkomen nieuw woord gaat, maar slechts om een nieuwe betekenis of uitdrukking heb ik slechts een gedeelte van het lemma gegeven.

I. Gimmers – Nederlands

braojéffer

m ev/mv –s: smid die onderdelen slordig aan elkaar last. [Opm: Vgl De Bont, Voc., p.115, s.v. bro.je (n) : 1. braden; 2. slecht werk maken, prutsen (van smeden gezegd); bro.jer: smid die zijn ambacht niet (grondig) verstaat, knoeier; het tweede deel van het Gemerts woord, –éffer is onverklaard].

kaars (kaar)

v ev/mv –ze verkl kaarske: kar. (gez, zie *afrêkke*, *as*, *beweege*, *kômme*, *ôpstooëte*, *pêrd*, *rad*, *stonde*).

krèllekeshawt

o ev/geen mv: verzamelwoord voor bessenstruiken met kleine besjes in diverse kleuren (zwart, rood, blauw, groen, bv lijsterbes, vlierbes, enz.). *Ik hoewf nie mí d'n Bejaordenbónd mí de bus mee no de Veluwe; ik héb hiejr in de Sírres zat*

krèllekeshawt gezien; dor hoewf ik nie vùr no de Veluwe!

niks ²

onbep vnw: niks, niets. A: *Hoe vuult 't naw dè ge wíwer béént geworre?* B: *'t Is allemol saome niks!*

ôverskiejte

ww onoverg (vormen, zie skiejte, is ôvergeskootte): ongehuwd blijven, niet aan de man/vrouw kunnen komen. *Haj is d'n ínnege baj hullie die'r ôvergeskooten is: die vrijgezel is gebleven.*

rad

o ev/mv raoj/ raaj/ raojer (1886) verkl raajke/ raojke: wiel. *'t Vaajfde rad ân de waoge/ kaars zén:* (m.n. van personen) overtoellig, hinderlijk zijn.

saome (saame)

bw: samen. (gez, zie *niks*).

Sírres, de –

toponiem: de Seris, buurtschap in het noordwesten van Gemert, met in het westen de Aa en in het noorden de Landmeerse Loop.

waoge ²

m ev/mv –s verkl wággentje: 1. wagen. (gez, zie *kômme*, *rad*).

II. Nederlands – Gimmers

bessenstruiken: krèllekeshawt

hinderlijk: (zie rad)

ongehuwd blijven: ôverskiejte

overtollig: (zie rad)

Seris, de: Sírres, de

smid (slordig lassende -): braojéffer

Noten

1. Vgl Gemerts Heem, 2018, nr.3, p.37-39; Gemerts Heem, 2018, nr.4, p.8-9; Gemerts Heem, 2018, nr.4, p.34-35.